

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 51.116/3
VAN 17 APRIL 2012

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, derde kamer, op 20 maart 2012 door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2008 betreffende het sluiten van beheersovereenkomsten en het toekennen van vergoedingen ter uitvoering van verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling’, heeft het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. De rechtsgrond voor het ontworpen besluit wordt geboden door de artikelen 45 en 46 van het decreet van 21 oktober 1997 ‘betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu’ en door artikel 42 van het decreet van 22 december 2006 ‘houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen’.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

3. De ontworpen wijziging van artikel 8, § 2, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2008¹ komt erop neer dat de huidige beheerspakketten hamsterbescherming worden vervangen door één beheerspakket hamsterbescherming.

Volgens de nota aan de Vlaamse Regering zullen “landbouwers [...] het beheerspakket hamsterbescherming kunnen sluiten met ingang van 1 januari 2013”, maar dat blijkt niet uit het ontworpen artikel 8, § 2, 3°.

Hierover om nadere toelichting gevraagd, heeft de gemachtigde het volgende verklaard:

“Volgens het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2008 betreffende het sluiten van beheersovereenkomsten en het toekennen van vergoedingen ter uitvoering van verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling zijn er twee beheerspakketten hamsterbescherming mogelijk nl. het beheerspakket luzernestroken en het beheerspakket graanstroken. Door voorliggend wijzigingsbesluit worden deze twee beheerspakketten afgeschaft en wordt een nieuw beheerspakket hamsterbescherming tot stand gebracht. Dit nieuwe beheerspakket hamsterbescherming kan pas gesloten worden na de inwerkingtreding van

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2008 ‘betreffende het sluiten van beheersovereenkomsten en het toekennen van vergoedingen ter uitvoering van verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling’.

voorliggend wijzigingsbesluit. Aangezien beheerovereenkomsten enkel kunnen starten op 1 januari, zal het nieuwe beheerspakket hamsterbescherming ten vroegste kunnen aanvangen op 1 januari 2013. Voor het nieuwe beheerspakket hamsterbescherming moet geen overgangsbepaling worden opgenomen in artikel 3.”

Deze toelichting stemt niet overeen met het bepaalde in artikel 3, § 1, van het ontwerp naar luid waarvan de bepalingen van het te nemen besluit van toepassing zijn op de beheersovereenkomsten gesloten vóór de inwerkingtreding van dit besluit en waarvan de startdatum 1 januari 2012 is. Artikel 1 van het ontwerp wordt niet uit het toepassingsgebied van artikel 3, § 1, gesloten.

Hierop gewezen, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

“Met artikel 3, § 1, van voorliggend besluit, wordt duidelijk gemaakt dat voor al de beheersovereenkomsten die gesloten worden met ingangsdatum vanaf 1 januari 2012 de nieuwe regelingen zoals opgenomen in voorliggend besluit van toepassing zijn. Theoretisch heeft de regeling van artikel 3, § 1, zowel betrekking op artikel 1 als op artikel 2. In de praktijk zal dit echter enkel betrekking hebben op de wijzigingen doorgevoerd door artikel 2 van voorliggend besluit. Immers, momenteel zijn er geen beheersovereenkomsten “hamsterbescherming” gesloten met ingangsdatum 1 januari 2012 noch kunnen er nog dergelijke beheersovereenkomsten met die aanvangsdatum gesloten worden. Dit komt voort uit het feit dat beheersovereenkomsten “hamsterbescherming” die aangevraagd worden in de loop van 2012, steeds als ingangsdatum 1 januari 2013 zullen hebben. Voor de eenvoud is er echter voor gekozen om artikel 3, § 1, niet in deze zin te nuanceren, aangezien elke nuancering de tekst complexer zou maken, zonder dat dit enige inhoudelijke impact met zich mee zou brengen.”

Met die zienswijze kan niet worden ingestemd. Zo het de bedoeling is om artikel 1 uit te sluiten uit het toepassingsgebied van artikel 3 dient dit uitdrukkelijk te worden bepaald.

Artikel 3

4. Bij artikel 3, § 2, tweede en derde lid, van het ontwerp wordt terugwerkende kracht verleend aan de ontworpen wijzingen van artikel 13 van het voornoemde besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2008 bij artikel 2 van het ontwerp.

Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is slechts onder bepaalde voorwaarden geoorloofd, namelijk ingeval er voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent, of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de

continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast. Enkel indien de retroactiviteit van de betrokken bepalingen in één van de opgesomde gevallen valt in te passen, kan deze worden gebillijkt.

Gevraagd naar een verantwoording voor de terugwerkende kracht en of die terugwerkende kracht in de praktijk wel werkbaar is in zoverre de nieuwe bemestingsnormen van toepassing zijn voor de lopende beheersovereenkomsten en de jaarlijkse beheersvergoeding die daarop betrekking heeft, wordt verlaagd, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

“Als gevolg van de wijziging van het Mestdecreet zullen de bemestingsnormen van het beheerspakket ‘maatregelen voor een verminderde bemesting’ zoals opgenomen in het ministerieel besluit van 11 juni 2008 betreffende het sluiten van beheersovereenkomsten en het toekennen van vergoedingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling, worden aangepast. De wijziging van de bemestingsnorm van het beheerspakket ‘maatregelen voor een verminderde bemesting’ zal uitwerking hebben vanaf 1 januari 2012. De bijhorende aangepaste beheersvergoeding zal daarom ook gelden vanaf 1 januari 2012. De beheersvergoeding diende aangepast te worden op basis van de nieuwe bemestingsnormen en de nieuwe voorwaarden van het beheerspakket.

Als de landbouwer niet akkoord gaat met de voormelde wijziging van het beheerspakket ‘maatregelen voor een verminderde bemesting’ dan kan hij zijn beheersovereenkomst stopzetten met ingang van 1 januari 2012. De landbouwer moet de vergoedingen die hij reeds ontving voor het beheerspakket niet terugbetalen. Deze mogelijkheid is voorzien in artikel 24 van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2008. Bovendien werden de betrokken landbouwers half maart 2012 op de hoogte gebracht van de gewijzigde voorwaarden die zullen gelden en van de mogelijkheid om het beheerspakket stop te zetten. De landbouwer die beslist om het beheerspakket stop te zetten, zal de maatregelen van het beheerspakket ook niet langer toepassen. De retroactiviteit heeft bijgevolg geen nadelige gevolgen voor landbouwers die het beheerspakket ‘maatregelen voor een verminderde bemesting’ hebben gesloten.”

De stellers van het ontwerp dienen zich ervan te vergewissen of de terugwerkende kracht die aan de ontworpen wijzigingen van artikel 13 van het voornoemde besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2008 wordt verleend (artikel 2 van het ontwerp), in al haar onderdelen in één van de voornoemde gevallen kan worden ingepast, en in het bijzonder door na te gaan of erdoor in hoofde van de betrokken landbouwers geen afbreuk wordt gedaan aan bestaande overeenkomsten en geen nadelige financiële gevolgen worden veroorzaakt.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LEMMENS,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	B. SEUTIN,	staatsraden,
Mevrouw	M. VERSCHRAEGHEN,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevrouw A. SOMERS, auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

M. VERSCHRAEGHEN

P. LEMMENS